

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامائی

فرآیند تطابق در مددجویان مبتلا به صدمات طناب نخاعی

رساله دکتری پرستاری

استاد راهنما: دکتر رضا نگارنده

استاد مشاور: دکتر ناهید دهقان نیری

دانشجو: حسن بابامحمدی

تیر ۱۳۹۱

چکیده:

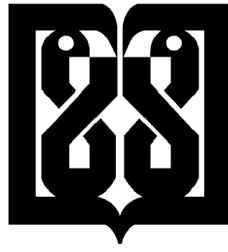
زمینه: صدمات طناب نخاعی یکی از ناگوارترین صدماتی است که شخص می‌تواند تجربه کند. این صدمات افراد را با چالش‌های بیشماری در سلامتی و عملکرد جسمی، روانشناختی و اجتماعی مواجه می‌کند. این معلولیت اغلب منجر به نقایص حسی، حرکتی و اختلال عملکرد روده‌ای و مثانه‌ای می‌گردد، و همه اینها توانایی فرد برای انجام فعالیتهای خود مراقبتی معمول، همانند مسئولیت‌های فردی و شغلی را محدود می‌کند. علاوه بر محدودیت‌های جسمی ایجاد شده به وسیله صدمه، افراد استرسورهای متعدد عاطفی، روانشناختی، اقتصادی و محیطی را تجربه می‌کنند. تعاملات پیچیده میان این استرسورها، بر روی تطابق فردی و خانوادگی بعد از صدمه طناب نخاعی تاثیر می‌گذارد. زندگی با صدمه فرایند پیچیده‌ای است که نیازمند تطابق با تغییرات در عملکرد فیزیکی و روانی- اجتماعی برای افراد مبتلا و اعضای خانواده آنهاست. برای درک کامل و مناسب چگونگی تطابق در این مددجویان لازم است تا این فرایند بر اساس تجارب و ادراکات مبتلایان مورد بررسی قرار گیرد، لذا این مطالعه با هدف تبیین فرایند تطابق در مبتلایان به صدمه طناب نخاعی انجام شده است.

روش: این مطالعه با رهیافت کیفی و با استفاده از روش تئوری زمینه‌ای انجام شد. شرکت‌کنندگان مورد بررسی مددجویان بستری در بخش تحقیقات و ترمیم ضایعه نخاعی بیمارستان امام خمینی (ره) و مراجعین به انجمن حمایت از معلولین ضایعه نخاعی تهران بودند. مصاحبه نیمه ساختارمند روش اصلی جمع آوری داده‌ها بود. نمونه‌گیری بصورت مبتنی بر هدف آغاز و با نمونه‌گیری نظری بر اساس گدھا و طبقات بدست آمده تا اشباع داده‌ها ادامه یافت. در این مطالعه تا رسیدن به مرحله اشباع، با ۱۸ مشارکت‌کننده مصاحبه انجام شد. متن مصاحبه‌ها بر روی ضبط صوت دیجیتالی ضبط شد. تحلیل داده‌ها به روش تحلیل مقایسه‌ای مداوم کوربین و استراوس (۲۰۰۸) در سه سطح گدگذاری باز، محوری و انتخابی انجام شد.

یافته‌ها: تحلیل داده‌ها نشان داد که نگرانی اصلی مشارکت‌کنندگان، نحوه مواجهه با تغییرات منفی درک شده ناشی از صدمه و وابستگی ناشی از آن بوده است و آنها در مواجهه با این نگرانی از راهبرد اساسی و پایه ای "تلاش برای استقلال/ خود مراقبتی" جهت تطابق با صدمه طناب نخاعی استفاده می‌کردند. تلاش برای کسب استقلال/ خود مراقبتی فرایند روانی- اجتماعی غالب و رایج در بین داده‌ها بود که نشان می‌داد چگونه مبتلایان جهت تطابق با صدمه اقدام می‌کنند. این راهبرد اصلی فرایندی منحصر به زمینه (صدمه و محیط)، چند بُعدی، تعاملی، تدریجی (نیازمند به زمان) است که شامل گامهای درک تغییرات منفی ناشی از صدمه و پیامدهای آن، پذیرش واقعیت، خود باوری و کسب حس اعتماد، امیدوار بودن و استعانت مذهبی به عنوان گذرگاه‌هایی برای رسیدن به استقلال بود که مشارکت‌کنندگان در پاسخ به نگرانی اصلی اتخاذ می‌کردند و در نهایت منجر به تطابق با صدمه می‌شد. در طی این فرایند، عوامل فردی و اجتماعی مختلف (مانند کمبود آگاهی، کمبود تسهیلات/ مناسب سازی محیط، کمبود منابع مالی، نگرش جامعه، فقدان پذیرش/ حمایت اجتماعی؛ داشتن روحیه و اعتماد به نفس بالا، سیستم‌های حمایتی و مثبت اندیشی) نقش بازدارنده‌ها و تسهیل‌کننده‌ها را در تطابق با صدمه داشتند. تئوری منتج از داده‌های این مطالعه تئوری "تلاش برای استقلال" نام گرفت که چگونگی فرایند تطابق مددجویان مبتلا به صدمه طناب نخاعی را توصیف می‌کرد.

نتیجه گیری: یافته‌ها نشان داد که تطابق با صدمه طناب نخاعی مفهومی منحصر به زمینه (صدمه، و محیط)، چند بُعدی، تعاملی، تدریجی، و متاثر از عوامل مختلف می‌باشد. به طور کلی این فرایند، پویا و دارای روند پیشرونده مثبت در راستای تلاش برای کسب استقلال/ خود مراقبتی همراه با صدمه و یا عبارتی تطابق هر چه بیشتر با وضعیت موجود است. در این پژوهش، طیفی از عوامل بازدارنده و تسهیل‌کننده و استراتژی‌های تاثیر گذار بر تطابق بیماران با صدمه طناب نخاعی و چالش‌های آن شناسایی شد که درک این عوامل به توسعه بدنه دانش و درک پرستاران و سایر شاغلین مراقبت بهداشتی و همچنین خانواده‌ها در زمینه تقویت استراتژی‌های اثربخش، رفع موانع و تمهید عوامل تسهیل‌کننده و ارتقاء کیفیت مراقبت کمک می‌کند.

کلمات کلیدی: تطابق، تئوری زمینه‌ای، صدمه طناب نخاعی

**Tehran University of Medical Sciences
Faculty of Nursing and Midwifery**

"Exploration of coping process of People with spinal cord injury"

**A Dissertation submitted in partial fulfillment of the
requirements for the Degree of Doctor of Philosophy (Ph. D.) in Nursing**

By: Hassan Babamohamadi

Supervisor: Dr Reza Negarandeh

Co-supervisor: Dr Nahid Dehghan-Nayeri

July, 2012

Exploration of coping process in people with spinal cord injury

Abstract:

Introduction:

Spinal cord injuries (SCIs) are among the most devastating injuries that one can experience. Patients with SCI experience numerous physical, psychological and social functions problems which often lead to sensory-motor defects and intestinal and urinary bladder incontinence. All of these limit the ability of the individual to carry out common self-care activities as well as individual and occupational responsibilities. In addition to the physical limitations caused by SCI, the individuals experience various emotional, psychological, economic and environmental stressors. Complex interactions between these stressors affect individual and family coping following a SCI. Living with SCI is a complex process, needing adaptation with changes in the physical, mental and social functions for those affected and their families. For complete and appropriate understanding of coping process in these clients, first it is necessary to recognize client's perceptions and experiences about their coping approach they have used, hence, this study aimed to explore coping process in spinal cord injuries clients.

Methodology

Qualitative approach employed in this study with grounded theory. Participants were from the Brain and Spinal injury Repair Research Center of Imam Khomeini hospital and the protection center of spinal cord disables of Iran in Tehran. Semi-structured interview was the main method for data collection and a purposive sampling was employed and continued to data saturation was emerged. In this study, the researcher interviewed with 18 participants. Interviews were recorded by a digital voice recorder. Data was analyzed by Corbin & Strauss (2008) approach in three level of open, axial and selective coding.

Findings

The data analysis showed that the main concern expressed by participants was how they can encounter with perceived negative changes of injury and its related dependency. For encountering with this concern, they used a main strategy called as "Trying for independence/ self-care" for their coping with spinal cord injury. This strategy is a process related to 'ground' (disease, and environment), 'multidimensional', 'interactional' and 'gradually' (need for time). It comprises several steps including: perceived negative changes of injury and its complications; acceptance of reality; self-confidence and gaining sense of confidence, hope and seeking help from religious beliefs which were strategies used by participants to help them return to an active normal life and to cope with injury. During this process, several personal and social factors were used by clients (e.g. Lack of 'knowledge', 'facilities/accessibility', 'financial resources', 'employment opportunities' and 'societal acceptance and support'; 'self-confidence and high morale', 'support networks' and 'optimism'), which can act as facilitators or barriers to the coping with

injury. The theory was resulted by data in this study called "trying for independence/ self-care", which describes participant's coping process with spinal cord injury.

Conclusion

The results identified that coping with spinal cord injury among clients is a concept related to 'ground' (disease, and environment), 'multidimensional', 'interactional' and 'gradually' (need for time), and effected by various factors. Moreover, it is a dynamic process toward trying for independence/ self-care and further coping with the existing situation. A range of barriers and facilitators and coping strategies identified. Understanding of this factors and strategies also helps nurses and other health-care professionals as well as the families in reinforcing the most effective coping strategies, improving of facilitators and removing the barriers and promoting the quality of care.

Keywords: Coping, Grounded theory, Spinal cord injury